

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Π. Παναγιωτακοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516475
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 374

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ.: Γραμματεία Υφυπουργού Εργασίας
και Κοινωνικής Ασφάλισης (Τομέας
Κοινωνικής Ασφάλισης) Πολιτική Γραμματεία

ΘΕΜΑ: «Συνταξιούχοι χηρείας».

ΣΧΕΤ: Η με αριθ. πρωτ. 4433/19.04.2024 Ερώτηση.

Σε απάντηση της παραπάνω Ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή από τον βουλευτή κ. Σταύρο Μιχαηλίδη, στην οποία τίθεται το ζήτημα της ένταξης των συνταξιούχων λόγω θανάτου στις ρυθμίσεις του άρθρου 114 του ν. 5078/2023 που αφορούν τους συνταξιούχους εξ' ιδίου δικαιώματος που συνεχίζουν να απασχολούνται μετά τη συνταξιοδότησή τους, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Καταρχήν, η σύνταξη εξ ιδίου δικαιώματος, λόγω γήρατος ή αναπηρίας, και η σύνταξη λόγω θανάτου συνιστούν δύο συνταξιοδοτικές παροχές, που ικανοποιούν διαφορετικής φύσης κοινωνικοασφαλιστικά δικαιώματα.

Το δικαίωμα στην πρώτη (σύνταξη εξ ιδίου δικαιώματος, λόγω γήρατος ή αναπηρίας) απορρέει από την απασχόληση και ασφάλιση του ίδιου του εργαζόμενου. Εξ αντιδιαστολής, το δικαίωμα στη δεύτερη (σύνταξη λόγω θανάτου) δεν απορρέει από την εργασία του επιζώντα συζύγου/γονέα, αλλά έλκεται από την εργασία/απασχόληση του συζύγου/γονέα, μετά τον θάνατο του οποίου περιέρχεται ένα οριζόμενο ποσοστό σύνταξης υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις στον έτερο σύζυγο και τα προστατευόμενα τέκνα.

Ως εκ τούτου, λόγω της διακριτής φύσης αυτών των κοινωνικοασφαλιστικών παροχών και των σύστοιχων δικαιωμάτων, ο νομοθέτης διαχρονικά αντιμετώπισε σε διαφορετική κανονιστική βάση το ζήτημα της απασχόλησης μετά τη συνταξιοδότηση των ως άνω δικαιούχων.

Στη λογική αυτή κινείται και το ζήτημα των περιορισμών στη χορηγούμενη σύνταξη λόγω απασχόλησης, οι οποίοι συστηματοποιήθηκαν ήδη με τον ν. 2676/1999 σε διαφορετικές νομικές διατάξεις: για τους μεν εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχους οι περιορισμοί προβλέπονται στο άρθρο 63 του, ενώ για τους συνταξιούχους λόγω θανάτου στο άρθρο 62 του ίδιου νόμου.

Κατά συνέπεια, το άρθρο 114 του ν. 5078/2023 αναφέρεται αποκλειστικά στο καθεστώς απασχόλησης και ασφάλισης μετά τη συνταξιοδότηση των συνταξιούχων εξ ιδίου δικαιώματος (λόγω γήρατος ή αναπηρίας) του e-ΕΦΚΑ.

Αντιθέτως, για τους συνταξιούχους λόγω θανάτου, και ειδικότερα θανάτου που έχει επισυμβεί από 13.05.2016 και εφεξής, εφαρμόζεται το άρθρο 12 του ν. 4387/2016.

Πιο συγκεκριμένα, ο επιζών δικαιούχος σύζυγος της σύνταξης λόγω θανάτου όλων των ενταχθέντων στο e-ΕΦΚΑ φορέων, συμπεριλαμβανομένου και του Δημοσίου, δικαιούται το 70% της σύνταξης λόγω θανάτου για μία τριετία. Μετά την παρέλευση αυτού του χρονικού διαστήματος, το ως άνω ποσοστό μειώνεται στο 50%, εφόσον ο δικαιούχος εργάζεται ή αυτοαπασχολείται ή λαμβάνει σύνταξη εξ ιδίου δικαιώματος. Τα ανωτέρω δεν ισχύουν στην περίπτωση που ο επιζών σύζυγος, κατά το χρόνο θανάτου είναι ανάπηρος σωματικά ή πνευματικά με ποσοστό αναπηρίας άνω του 67%, οπότε και εξακολουθεί να λαμβάνει το 70% της σύνταξης ανεξαρτήτως προϋποθέσεων.

Σημειώνεται, εξάλλου, το προστατευτικό πλέγμα των κατωτάτων ορίων που υφίσταται για τους συνταξιούχους θανάτου. Σε αυτή την περίπτωση, η σύνταξη μετά την 3ετία, ανεξαρτήτως εάν ο επιζών απασχολείται ή λαμβάνει σύνταξη εξ ιδίου δικαιώματος, δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού της πλήρους εθνικής σύνταξης - 426,17 ευρώ - εφόσον ο θανών είχε 20 χρόνια ασφάλισης και δεν μπορεί να είναι κατώτερη των 383,55 ευρώ για χρόνο ασφάλισης του θανόντα έως και 15 έτη.

Με δεδομένη τη διαφορετική φύση της σύνταξης θανάτου σε σχέση με τη σύνταξη εξ' ιδίου δικαιώματος, δεν καθίσταται δυνατή η υπαγωγή των συνταξιούχων λόγω θανάτου στις διατάξεις του άρθρου 114 του ν. 5078/2023.

Τέλος, επισημαίνεται η συνεχής προσπάθεια βελτίωσης του νομοθετικού πλαισίου για το σύνολο των συνταξιούχων, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται και οι συνταξιούχοι θανάτου.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ